

„...az erdőben megtisztulási folyamatnak vagyunk a részesei”

Interjú Szabó Lajos erdőmérnökkel, a Muzsikál az erdő programsorozat megálmodójával

Szabó Lajos (fotó: Kalácsi René)

Gyakorlott túrázók nagyon jól ismerik az erdő muzsikáját, a lombsusogás, madárdal, erdei vadak nesze, patakcsobogás, rovarok zümmögése nyújtotta csodálatos egyveleget, mely annyi műalkotás megszületését ihlette a legkülönfélébb műfajokban; az erdő azonban természetbarát művészetbarátok közreműködésével koncertterem, galéria és alkotóház is lehet: ez a csodálatos átalakulás a „Mu-

szikál az erdő” programsorozat alatt immár 13 éve nyaranta egyszer rendre megtörténik a Mátra ölelésében. A rendezvény ma már „Mátrai Művészeti Napokká” nőtte ki magát, s a természet és a művészet összefonódásán túl különös figyelmet szentel a helyi értékek bemutatásának is. A Prima-díjas programsorozatról a főszervező Szabó Lajos erdőmérnök mesélt.

Hogyan vált az erdő szerelmesévé – tanult szakmáján túl?

Szabó Lajos: Sarkadon születtem, rabul ejtettek az áltéri erdők, a szikes puszta. Már gyerekkoromban imádtam a szabad természetet. A szabadságot és egyben a megnyugvást jelentette számomra. Egyértelmű volt, hogy erdőmérnöknek jelentkeztem. A természetjárás szabadságélménye meghatározó volt, majd amikor ráéreztem az erdei életközösség összetettségére, csodaként éltem meg. Ezzel a csodával való együttgondolkodásra képezik ki az erdőmérnököket, hiszen az erdőmérnök legfontosabb feladata, hogy megakadályozza az erdőnek, mint természeti erőforrásnak a túlzott kihasználását, hogy az erdei életközösség örökre fennmaradhasson.

Miért a művészetekkel, elsősorban a zenével társította össze az erdők megismerésére, az élhető környezet megismertetésére vonatkozó elképzeléseit, mint erdőmérnök?

Sz. L.: Aki járt már erdőben, az biztosan átélte, hogy az erdő fáival,

Erdei séta (fotó: Kalácsi René)

az erdő élőlényeivel kapcsolatba kerülni óriási élmény. Egy kiadós erdei kirándulás után gyakorlatilag testileg-lelkileg megújulva, megtisztulva térhetünk vissza a civilizált világba. Az erdőben lét alapvető feltöltődési forrás. Amikor koncertteremben például szimfonikus zenét hallgatunk, akkor hasonló élményekben lehet részünk. A zenei élmény lehetővé teszi a koncertteremben, hogy kikapcsolódjunk a mindennapi rohanásból, és olyan gondolatokkal foglalkozunk, amelyek az élet valódi értelmét, lényegét jelentik. A zene hullámai átmosják az agyunkat, és felszabadulttá, nyitottá, befogadóvá tesznek. Akár erdőjárás után, akár koncertlátogatás után reálisabban tudjuk értékelni saját életünket, vagy a környezetünkben lévő folyamatokat. Ez a párhuzam adta az ötletet arra vonatkozóan, hogy a két megújulás-élményt összekapcsoljam.

Nógrád megye egyik legismertebb rendezvénye a „Muzsikál az erdő” idén 13. évadához érkezett, melynek Ön a megálmodója és főszervezője. Az erdőmérnöki szakma már önmagában sejteti a természet iránti vonzalmat, de honnan jött

az erdő és a művészet összekapcsolásának az ötlete?

Sz. L.: Ahogyan az imént kifejtettem az erdőben megtisztulási folyamatnak vagyunk a részesei, az ilyen nap végén sokkal tisztább fejjel látjuk életünk kérdéseit, a természettel való kapcsolatunkat. Ha bemegyünk egy koncertterembe és hangverseny részesei lehetünk, azt élhetjük át, hogy a zene hullámai belénk hatolnak, az érzelmeink húrjain játszanak a zenészek. Egy ilyen koncertélmény lelki feltöltődés, megújulás.

Az erdő és zene összefonódását tükröző séták, zenei programok mellett lehetőség van a vendéglátó település helyi értékeinek, gasztronómiájának bemutatására is. Kifejtené ezt részletesebben?

Sz. L.: Nógrád megyének fontos jellemzője, hogy magas az erdőszütsége, csodálatos természeti értékekben bővelkedik. Ez a tény lehetőséget biztosít a turizmusfejlesztés számára is. Nógrád megye sokak által hátrányos helyzetűnek ítélt megye, kiemelt fontosságú a megye fejlődése, az itt élő fiatalok helyben tartása. A turizmus fejlesztésében fontos, hogy olyan kiemelt színvonalú rendezvények kerüljenek megrendezésre, amelyek egyedülállóak és egyben jövőépítő célzatúak. A „Muzsikál az erdő” egyik lényege, hogy nagyon komoly helyi összefogásból alakul ki. Ebben az összefogásban a térségben élők, dolgozók, lakók vesznek részt. Erdészek, természetvédők, a helyi kulturális, művészeti élet résztvevői, önkormányzatok, gazdálkodók, helyi lakosok. Ezért is kiemelt fontosságú, hogy bemutatásra kerüljenek a helyi értékek, legyenek azok néprajzi, történelmi, természeti, kulturális, gazdálkodási vagy épp gasztronómiai jellegűek.

Erdei séta

Erdei séta gyerekekkel (fotó: Kalácsi René)

A „Muzsikál az erdő” rendezvénysorozat Mátrai Művészeti Napokká bővült. Mit jelent ez a gyakorlatban?

Sz. L.: A „Muzsikál az erdő” sorozatnak kialakult a 13 év alatt egy sajátos szervezési, művészeti koncepciója, amelynek megvan a nélkülözhetetlen elemei, mint pl. az erdei séta, erdei koncert, gyermekprogramok, kiállítások, falusi vendéglátás, erdei sportrendezvények. Minden napnak megvan a saját íve: az erdőjárás és erdei koncert hallgatása után, a nap végén a falusi vendéglátás zárja a napot, amely egyfajta közösségépítő együttlét. A „Muzsikál az erdő” – Mátrai Művészeti Napok négy napos programként indult, kilencnapos non-stop rendezvénnyé alakult. Ma már nemcsak a nógrádi térség meghatározó kulturális és művészeti rendezvénye, hanem négy évvel ezelőtt országos rendezvénnyé vált, hiszen minden évben az ország több térségében is megjelenik.

M. L.-né K. M.: *Az idei évben vált a rendezvény határokon átnyúló eseménnyé. Hová jutott el és milyen fogadtatással?*

Sz. L.: 2016-ban először ívelt át a határon a „Muzsikál az erdő”. Óriási előrelépésként éltük meg a mátrai 9 napos rendezvény nyitónapjának sikerét Felvidéken, Füleken, valamint a Körösök völgyi rendezvény záró napját a Partiumban, Nagyvárad térségében. Mindkét helyszínen sikerült kapcsolatokat építeni helyi szervezetekkel, közösségekkel, akikkel együttműködve megvalósulhattak a határon

túli rendezvénynapok. A helyi magyar közösségek nagy szeretettel, nyitott szívvel fogadták a rendezvényt, de amit jelentősnek tartok, hogy a szlovák és román lakosok is élvezték a rendezvényt, pozitív benyomásokat szereztek. A „Muzsikál az erdő” rendezvénysorozat alkotói pályázataira – fotó, irodalom, képzőművészet és gyerekrajz – rendszeresen érkeznek pályaművek a határon túli magyaroktól. Számon tartanak minket, várták a rendezvényt.

A Muzsikál az erdő eljutott a Körösök völgyébe is. Miben tér ez el a mátrai napoktól?

Sz. L.: A „Muzsikál az erdő” a Körösök völgyében alapkonceptiója megegyezik a mátrai nagyrendezvényével. Az alapot a már kialakult szervezési és művészeti koncepció adja. Természetesen itt más jellegű helyi értékek jelennek meg, mint a Mátrában, de a rendezvény a „Muzsikál az erdő” küldetésére és kialakult értékrendjére épül. Alapvető célunk: az erdő, a zene, a művészetek erejével az embereket környezettuda-

Közönség (fotó: Matúz Viktória)

Monarchia Zenekar (fotó: Kalácsi René)

Nógrád Táncegyüttes (fotó: Kalácsi René)

tos, fenntartható életvitel irányába mozdítani. A helyiek fogadtatása felemelő, szívesen kapcsolódnak a rendezvényhez.

Az elmúlt években a rendezvénysorozat Prima-díjat és Nógrádikum-díjat kapott, ami bizonyára büszkeséggel tölti el, de egyben kötelezettséget is jelent. Mennyiben változott meg az élete a 13 év során?

Sz. L.: A Prima- és a Nógrádikum-díj természetesen büszkeséggel tölt el, és valóban kötelezettséget is jelent. De a mély elkö-

telezettséget akkor érzem igazán, amikor a rendezvény napjaiban személyesen találkozom a „Muzsikál az erdő” rendezvényeire látogató emberekkel, azzal az elhivatott

törzsgárdával, akik közül már sokan 13 éve jönnek. Az ő biztatásuk rendkívül sokat jelent, már most tervezzük-szervezzük a következő évi rendezvényeket. A „Muzsikál az erdő” rendezvények szervezését a Muzsikál az Erdő Alapítvány végzi, amelynek van egy főállású alkalmazottja – munkáját pedig a Nemzeti Művelődési Intézet kulturális közfoglalkoztatottakkal, illetve bizonyos technikai háttérrel segíti. A jövőben szeretnénk az alapítványt megerősíteni. Kialakítani azt a kis bázisunkat, amely lehetővé tenné, hogy ne egyik napról a másikra éljen az alapítvány, hanem egy stabil háttér alakuljon ki, ahonnan nyugodt körülmények között lehetne szervezni még hosszú éveken keresztül a „Muzsikál az erdőt”, mely mára már Kárpát-medenceivé nőtte ki magát, és sokan azt várják tőle, hogy európai szintű rendezvénné váljon, közvetítve a nógrádi, illetve a magyar értékeket Európába.

Milyen elképzelései vannak a jövőt illetően magánemberként, illetve programszervezőként?

Sz. L.: Erdőmérnöként élem az életemet. Az erdővel, természetvédelemmel való közvetlen kapcsolat, az erdőmérnöki feladatok nagyon fontosak számomra. Programszervezőként szeretném tovább fejleszteni az „Muzsikál az erdő” programot, minél szélesebb körben megismertetni az erdő, a környezettudatos, fenntartható emberi lét értékeit, a magas színvonalú művészeti értékekkel együtt.

ANTAL TAMÁS a Kulturális Közfoglalkoztatási Programban a Nemzeti Művelődési Intézet Nógrád Megyei Irodájának koordinátor munkatársa. Közgazdász diplomával és kulturális rendezvényszervező végzettséggel rendelkezik.

MÁTÉ LÁSZLÓNÉ KASZÁS MÁRIA tanár, népművelő, informatikus könyvtáros, könyvtárostánár. A Nemzeti Művelődési Intézet Nógrád Megyei Irodájának vezetője, a Nógrád Megyei Népművelők Egyesületének vezetőségi tagja, a Magyar Népművelők Egyesülete emlékplakettjének birtokosa.